

OPEREREN IN DAGBEHANDELING BIJ DE OUDERE PATIËNT: HAALBAAR? VERANTWOORD?

congres NVDK 9 november 2017

*Yvonne Hogewoning-van der Harten, huisarts,
kaderhuisarts ouderengeneeskunde*

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	-
<ul style="list-style-type: none">• Sponsoring of onderzoeksgeld• Honorarium of andere (financiële) vergoeding• Aandeelhouder• Andere relatie, namelijk ...	<ul style="list-style-type: none">• Nee• Ja• Nee• Nee

VORIG JAAR: DAGBEHANDELING: DE ROL VAN DE HUISARTS

- pre-operatieve fase
 - rol van de huisarts (kennisoverdracht)
 - samenwerking huisarts-specialist
 - screeningsprotocol
- post-operatieve fase
 - rol van de huisarts (kennis, kunde, tijd)
 - mantelzorger (multitasken)
 - eerste lijn (FT, ergo, TZ, CM, HH)
 - samenwerking huisarts-specialist
 - Post-operatief protocol
- Werkbelasting in de dienst

CONCLUSIE

OUDEREN

- 65+ : 2,5 miljoen (2010)
4,1 miljoen (2030)
- 75+ : 1,1 miljoen (2010)
1,5 miljoen (2020)
- Vanaf 2025 stijging 80+
- 2050 : 4/10 65+ is 80+
- Oud-kwetsbaar-multimorbiditeit-polyfarmacie
langer zelfstandig thuis
bezuinigingen thuiszorg en huishoudelijke hulp

MEEST VOORKOMENDE OPERATIES BIJ DE GERIATRISCHE PATIËNT

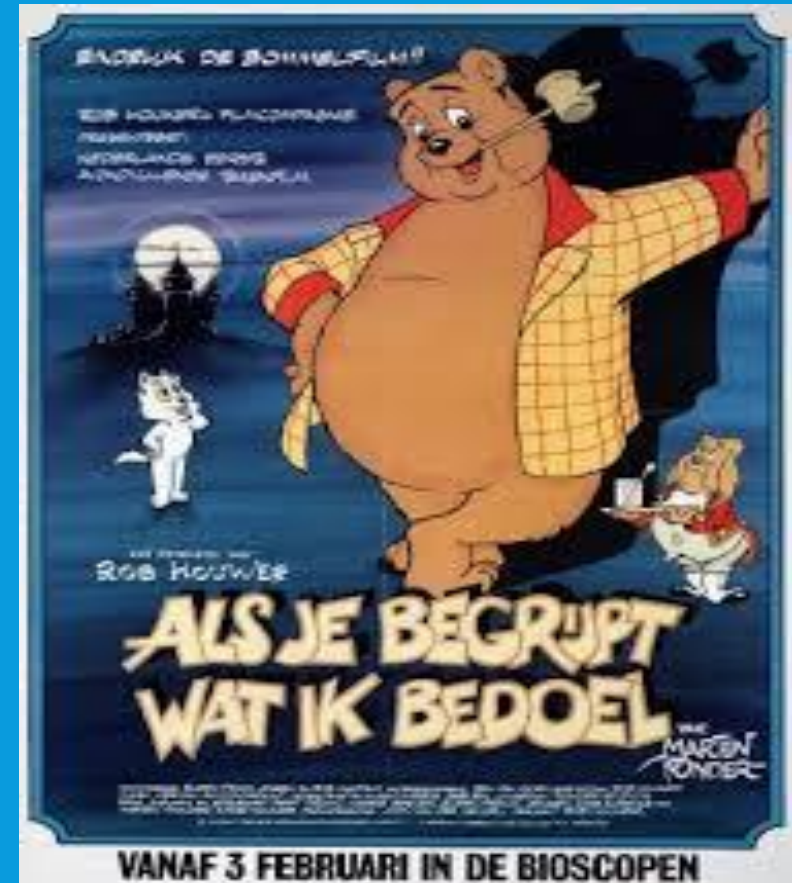
- Oogoperaties(lensextracties)
- Heupoperaties(voornamelijk vanwege collumfracturen)
- Amputaties en/of vaatchirurgie
- Liesbreukcorrecties
- Darmresecties(maligniteit of ileus)
- Cholecystectomie
- Urogenitale ingrepen(prostatectomie; prolapsoperatie)

RISICOFACTOREN BIJ OPERATIE

- cardiaal
(hypertensie, hartdecompensatie, aritmie, klepafwijkingen)
- pulmonaal (ventilatie-perfusieverhouding)
- infectie bij weerstand verlagende aandoeningen (anemie, DM, COPD, urineretentie)
- cerebraal (cognitieve en psychische toestand)
- risico's in andere organen(verminderde cardiac output)
- iatrogene aandoeningen (polyfarmacie)
- sociale toestand
- mobiliteit

PERI OPERATIEVE ZORG

- * voorlichting over de operatie
- * gerichte hersteladviezen
- * alarmsymptomen
- * logistieke aspecten

CASUS

WIE HEEFT DE REGIE?

Mevrouw Jansen, 74 jaar

- Adnextumor
- Bilaterale adnexextirpatie
- Subumbilicale incisie verlengd
- Nacht van dag 5 post operatief niezen
- Belt de poli
- Mag naar de huisarts
- Platzbauch

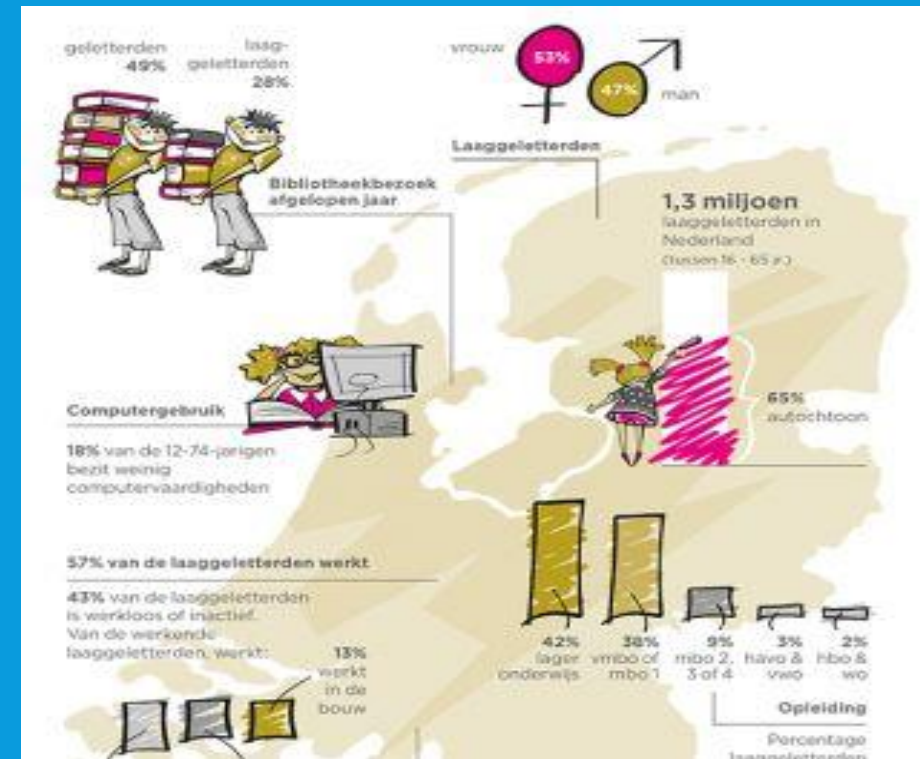
Mevrouw van Gelderen, 86 jaar

- Pertrochantere fractuur links
- Dag erna retour VPH
- Catheter, oxycodon 10 mg 2d1; zn 6d 5mg erbij
- Mag mobiliseren
- Wil niets, eet en drinkt niet
- Verward, trekt katheter eruit

GEZONDHEIDSVAARDIGHEDEN

- Functionele vaardigheden
 - * lezen, schrijven
 - * rekenen
 - * zoeken op het internet
- Interactieve of communicatieve vaardigheden
 - * het vermogen om schriftelijke en mondelinge informatie te geven en te ontvangen over ziekte en gezondheidszorg
 - * begrijpend lezen, abstract denken, hoofd-van bijzaken scheiden, reflecteren
 - * kunnen en durven communiceren
- Kritische vaardigheden
 - * kritische analyse van de informatie en gericht gebruiken, ordenen, vooruitdenken, prioriteiten stellen
 - * zelfreflectie, abstract denken: eigen regie

CIJFERS IN NEDERLAND

LAAGGELETTERDHEID

- Bij laaggeletterden is het taalniveau zo laag dat zij gedrukte en geschreven informatie niet goed kunnen gebruiken om te functioneren in de maatschappij, om de eigen doelen te bereiken en om de eigen kennis en mogelijkheden te ontwikkelen
- Naast lees- en schrijfvaardigheden vallen ook rekenvaardigheden en digitale vaardigheden onder laaggeletterdheid

WIST U DAT?

- 2,5 miljoen mensen in Nederland laaggeletterd zijn
- In Dordrecht naar schatting 17.000 laaggeletterden wonen en in de Drechtsteden 33.000
- 1,6 miljoen Nederlanders in de leeftijd van 16-75 jaar digibeet zijn
- 28,7 % van de Nederlandse bevolking (zeer) beperkte gezondheidsvaardigheden heeft
- 2 op de 3 laaggeletterden autochtoon is

WIST U DAT?

- 42 % van de mensen die alleen lager onderwijs gevolgd hebben laaggeletterd is
- 50% van de laaggeletterden een baan heeft
- 23% van de laaggeletterden tussen de 56 en 65 jaar oud is
- 32% van de laaggeletterden in de laagste inkomenscategorie zit
- 25% van de werkende laaggeletterden werkzaam is in de zorg-of welzijnssector

WIST U DAT?

- 25 % van de leerlingen in groep 8 een leesachterstand heeft van twee jaar
- 42 % van de kinderen thuis nooit leest
- Slechts 36 % van de kinderen tot 1 jaar thuis wordt voorgelezen
- 13,8 % van de 15-jarige leerlingen in Nederland grote moeite heeft met het begrijpen van hun schoolboeken

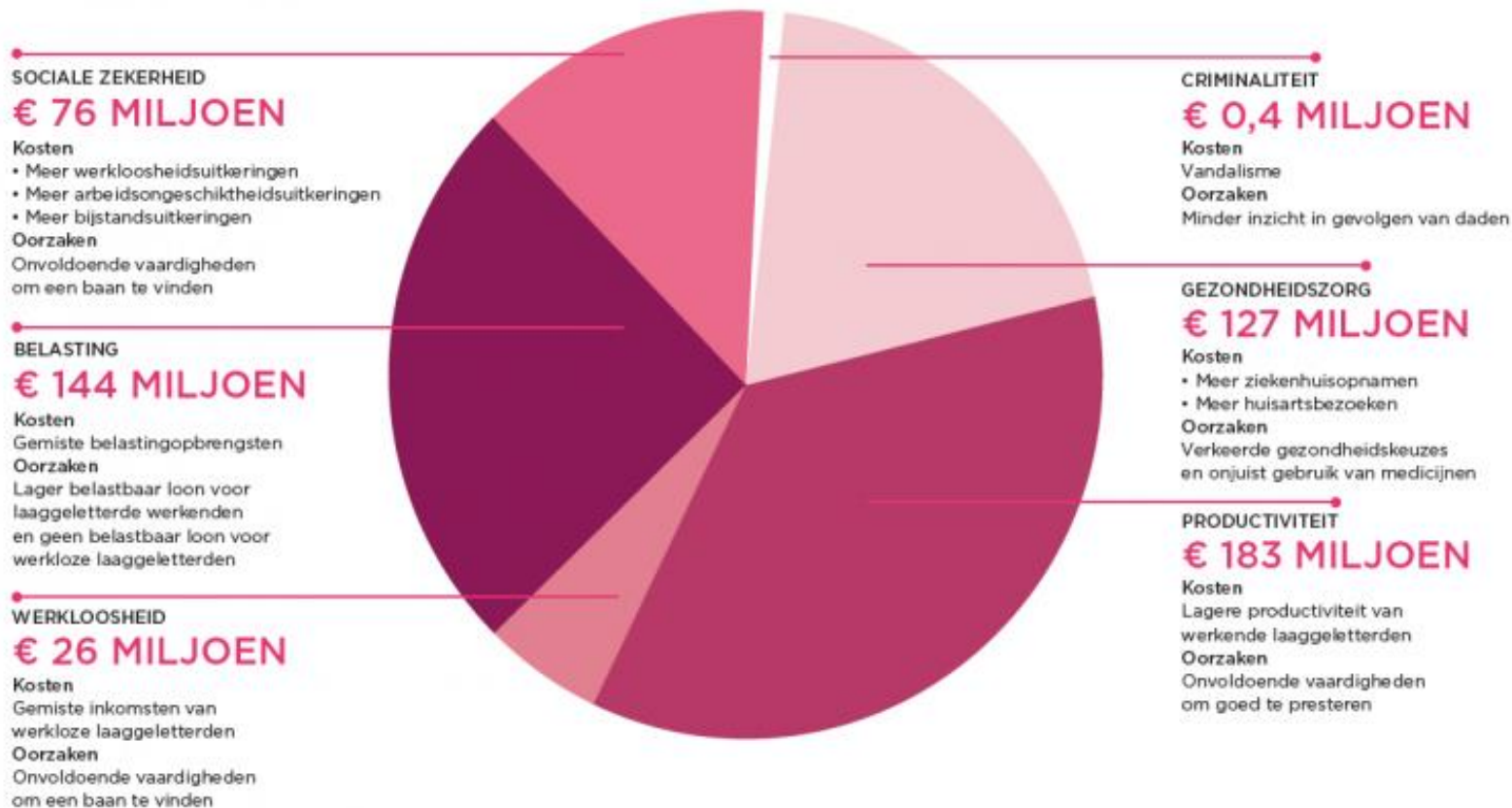
LAAGGELETTERDHEID MAAKT ONGEZOND

- Mensen ervaren een slechtere gezondheid
- Prevalentie van chronische aandoeningen hoger (astma, chronische bronchitis, hart- en vaatziekten, kanker, psychische problemen, diabetes)
- Vaker ziek, gaan vroeger dood
- Meer gebruik van huisarts, medisch specialist, fysiotherapeut, logopedist, GGZ
- Worden vaker opgenomen, langere opnameduur
- Meer geneesmiddelengebruik

KOSTEN

Kosten laaggeletterdheid

€ 556,4 MILJOEN PER JAAR

DE TOEKOMST? VERANTWOORD? HAALBAAR?

REGIE OVER DE POST OPERATIEVE FASE ?

- Inschatting gezondheidsvaardigheden
- Duidelijke uitleg en instructies voor de patiënt, mantelzorg (beeldmateriaal)
Gerichte hersteladviezen, alarmsymptomen, logistiek
- Afspraken over de arts-regierol post operatief
- Werkafspraken 1^e en 2^e lijn over het postoperatief traject

KEN UW PATIËNT!

DANK U VOOR UW AANDACHT! VRAGEN?

